

i Kjøbenhavn, er nødvendigt at firkte dem. Jeg tør ikke indlade mig paa at dømme om, hvorvidt det er rigtigt at gjøre det ved flydende eller ved faste Søforter, men jeg er enig i, at vi maa have Sikkring for Arsenalerne her ved Sundet. Der- som der skulde være Frygt for, at vi ikke kunde bruge det flydende Søfort som Minestation, kan jeg ikke negte, at jeg har lidt Betænkelse her- ved, da jeg mener, at vort Minevæsen skal være et væsentligt Led til Arsenalernes og Bærsternes Beskyttelse; men jeg haaber, at Udvalgets Flertal har nøie gjenmænkst denne Sag, og jeg skal derfor følge det. Naar jeg er imod Kjøbenhavns Befæstning, er jeg det af flere Grunde. Det forekommer mig, at selve Befæstningen af Kjø- benhavn taler imod at gjøre den til en Fæstning, og da navnlig dens store Folkemængde i Forhold til Landets. I en stor Stat, hvor man har en stor Hær, kan det gaa an at gjøre en stor By til en Fæstning; men hvor man kun har en lille Hær, er dette efter min Mening meget betænkeligt, thi Soldaten kan være saa modig han vil, saa kan dog ikke negtes, at Beboerne øve et Tryk paa ham, naar han ser al deres Nød og Glendighed, og jo større Folketallet er i Forhold til Hæren, desto større vil Trykket ogsaa være. Man har set Ex- empler paa hvorledes det gaar til, naar — ikke en Fæstning — men en By bliver bombarderet, og det er min Betragtning, at Kjøbenhavn dersom man vil have den som Fæstning, ikke skal opgives, naar Tjenden kommer, men at man der skal op- tage en alvorlig Kamp. Bliver Kjøbenhavn en Fæstning, staaer det for mig saaledes, at vi ikke kunne møde med Hæren ved Landgangen, — thi man maa jo holde vor forholdsvis lille Hær ved Kjøbenhavn, og det bliver da der, at den afgjø- rende Kamp, skal staa, men ikke ved Landgangen, hvor vi i flere Tilfælde vilde heldig kunne optage Kampen. Det er tillige min bestemte Mening, at vi, med den store Udstrækning, Kjøbenhavn har, ikke kunne faae en Hær, hvormed vi kunne besætte den paa en saadan Maade, hvorpaa en stor Fæst- ning skulde besættes. Dertil kommer de store Rigdomme og Kunstskatte, som gjenmes i Kjøben- havn. Man behøver blot at se paa Indkomststat- ten for 1870, saa vil man finde, hvor store de Formuer foruden Kunstskattene ere, der findes i Kjøbenhavn. Det er ogsaa en betænkelig Sag, om Byen, selv om vi skulde kunne være saa hel- dige, at vi kunde slutte en hæderlig Fred, da var ødelagt, thi da vilde det være vanskeligt for et saa lille Land som Danmark, at erstatte det uhyre Tab; for større Lande vilde det vel, paa Grund af de større Midler, de have, kunne være muligt at erstatte det Tab, som kunde ske, men ikke for os. Dertil kommer, at jeg ikke tror, det vilde være heldigt for Kjøbenhavn, men derpaa lægger jeg dog ikke stor Vægt, hvis vi ved at befæste den kunde forsvare vor Bestaaen som Stat. Jeg tror nemlig, at den har en Fremtid for sig som

Handels- og Industriby, men gjør man den til en Fæst- ning, kunde det nok være tænkeligt, at Kapitalerne i kommercielle og industrielle Foretagender vilde gaa til den anden Side af Sundet; dog det har, som sagt, ikke nogen stor Betydning for mig. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) har tidligere udtalt her i Salen, at der var ingen Fare ved at anlægge Fæstninger, thi de kunde ikke flyttes. Jeg kunde forstaa, om et andet æret Medlem her i Salen havde sagt dette, men at det er det ærede sagtyndige Medlem, der har sagt det, kan jeg ikke forstaa. Han søiede til, at der var ingen Fristelse til at bemægtige sig dem, men, mine Herrer, jeg siger, at der er en Fristelse dertil. De kunne ogsaa flyttes, nemlig saaledes, at de kunne gaa over fra en Magt til en anden og de kunne jevnes med Jorden; des- værre beviser den sidste Krigs Historie jo altfor godt, at det kan ske. Jeg er altsaa en bestemt Modstander af at gjøre Kjøbenhavn til en større Fæstning; navnlig fordi vi derved ikke faae Gøne til at møde Tjenden ved en Landgang, og kunne vi ikke aflaa en Landgang, vil det kun være saa Uger, inden Kjøbenhavn falder. Naar vi derimod ikke have Kjøbenhavn befæstet, er det min Mening, at vi i al Fald i mange Tilfælde kunne føre en Kamp imod en Landgang, eller maaske aflaa den; thi, have vi ikke gjort Kjøbenhavn til en større Fæstning, ville vi ikke kunne udrette saa lidt under den Gøentualitet, som jeg nærmest tænker mig, nemlig at et Angreb paa Sjælland eller paa Kjø- benhavn kunde ske ved Udbruddet af en Krig mel- lem Stormagter, som søgte at sætte sig i Besid- delse af vor Flaade og vore Arsenaler. Man kan tænke sig, at en Sømagt med en lettere Troppes- styrke gjorde Landgang, at man da kunde med de Tropper, man har paa Sjælland, efter de Samsær- selsmidler, man har, og efter den Udvikling, Tele- grafvæsenet har eller kan faae, udrette ikke saa lidt. Naar de Herrer have henvisst til, hvad der skete i 1807, tror jeg, det er et Exempel, man ikke kan bruge, thi Forholdene vare den Gang ganske an- derledes, end de nu ere. Man maa ikke glemme, at Hæren da var i Holsten, og at Orlogsflaaden ikke var seiklar. Jeg tror, at vi med de nuvæ- rende Samsærdselsmidler og efter den Udvikling, Telegrafvæsenet har eller kan faae, i visse Tilfælde vilde kunne møde Tjenden ved en Landgang, i al Fald med en Del Tropper strax efter, og jeg tror, at Enhver, der har set Ind- og Udskibning af Tropper, vil vide, hvor mange Vanskeligheder der ere forbundne dermed, navnlig naar der er Tale om en større Troppesstyrke. Det er altsaa den ene Maade, hvorpaa jeg tænker mig, at Sjælland kunde blive angreben, og hvorved vi kunde gjøre Modstand. Jeg tror imidlertid, at saavel Flertal- let som Mindretallet har lagt temmelig stærk Vægt paa, at Tjenden skal møde ved Sjælland; men det tror jeg ikke er afgjort. Jeg kan ikke tænke mig et Angreb paa Sjælland for at tage den i fast